

תוכן עניינים

2	טיוטת תקנות
2	א. שם התקנות המוצעות
2	ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן
3	ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:
4	טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023
4	1. הוראת שעה
15	"תוספת שנייה
16	2. סייג לתחולה
18	3. שמירת דינים
18	4. תוקף
18	דברי הסבר

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריז שר הבטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נפגעה למשך תקופה ממושכת הפעילות הכלכלית הסדירה של חלק מהעסקים, וזאת בשל מגבלות והנחיות פיקוד העורף, סגירת מערכת החינוך והתגייסותם של מאות אלפים למילואים. כתוצאה מכך ישנם עסקים שחוו ירידת מחזורים במסגרת ההתמודדות עם המצב המיוחד בעורף בחודש אוקטובר 2023. בשל האזור הרחב שבו התרחשו נזקים במהלך מלחמת חרבות ברזל, והיקף הנזקים שנגרמו, הוצע, במסגרת הצעת חוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – **חוק הסיוע הכלכלי**), מתווה סיוע לעסקים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות, וכן בחלק מהוצאות השכר, אשר יחול לגבי עוסקים בכל הארץ.

על אף שעסקים רבים במדינה נפגעו בשל המצב הבטחוני, ישנם אזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך, בתקופה הכוללת שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023), שהיא תוגדר כ"**תקופה הקובעת**" לענין תקנות אלה. בתקנות אלה מוצע לקבוע פיצוי מוגדל לניזוקים באזורים אלה. בשל המצב הביטחוני, פיקוד העורף קובע הנחיות לניהול שגרת החיים במדינה, לפי מדיניות ההתגוננות סדורה. תכליתה של מדיניות ההתגוננות היא להתוות קווים מנחים לקביעת האמצעים והפעולות שיש לנקוט בהן במצבים שבהם העורף האזרחי מותקף, תוך קיום איזון בין מאמץ הצלת החיים ושמירתם לבין מאמץ קיום שגרת החירום ורציפות התפקוד. מתחילת הלחימה במסגרת מלחמת חרבות ברזל, קיים פיקוד העורף פורום מדיניות התגוננות במתכונת יומית, וזאת לצורך התאמת ההנחיות באופן דיפרנציאלי לכל אזור הנחיה באופן שיאפשר איזון בין שגרת החיים למאמץ הצלת החיים.

במסגרת קביעת מדיניות ההתגוננות לאוכלוסייה, מתחשב פיקוד העורף במספר שיקולים שונים, לרבות: א. הערכת איום הייחוס, הכוללת את יכולות וכוונות האויב, תמונת מצב השיגורים, הנפילות, הנזק והנפגעים, אסטרטגיית האויב והערכת המודיעין;

ב. יכולות ההגנה האקטיבית וכן התוכניות ההתקפית של צה"ל;

ג. תחושת החירום, כמות ההתרעות שהופעלו בכל יישוב וכן יכולת ההתמודדות של האזרח עם מצב החירום;

ד. התנהגות האוכלוסייה, ובפרט יכולת האוכלוסייה לממש את ההנחיות הניתנות במסגרת מדיניות ההתגוננות.

בהתאם לשיקולים אלה נקבעת מדיניות ההתגוננות, ופיקוד העורף מפרסם את מפת ההתגוננות בהתאם לה. במפה מחולקת המדינה לאזורי הנחיות שונים בהם מוגדרת הפעילות המותרת בהתאם למדרג אשר נקבע. המפה מחלקת את היישובים לארבעה מדרגים שונים, המסומנים בצבעים שונים. בישוב המסומן בירוק ניתן לבצע פעילות מלאה, בישוב המסומן בצהוב ניתן לבצע פעילות חלקית, בישוב המסומן בכתום ניתן לבצע פעילות

מצומצמת ובישוב המסומן באדום פעילות הכרחית בלבד. ההבחנה בין המדרגים השונים, והגבלת הפעילות השונה בכל מדרג, מבטאת את הפערים באיומים הבטחוניים שבהם הישובים נתונים. בתורן, ההנחיות עצמן גם משפיעות על היכולת לנהל פעילות כלכלית בתוך אותם ישובים, מכיוון שמייצרות הגבלות על הפעילויות המותרות בישובים שתקפים בהם.

קביעת מדרג הפעילות של כל אזור נבחנת באופן שוטף, ומתעדכנת בהתאם למצב הלחימה והאיומים הבטחוניים המשתנים על העורף. בהתאם לעדכונים אלה, נכללים גם משתנים האזורים כפי שמסומנים במפה. עם זאת, ניתן לאפיין את האזורים במדינה אשר בהם הנחיות פיקוד העורף מחמירות יותר במהלך התקופה הקובעת לתקופה ארוכה וממושכת יותר. אזורים אלה הינם האזורים אשר עדיין מסומנים במועד הפצת טיוטה זו, לאחר ארבע שבועות של לחימה, בסימון הכתום במפה, והם מייצגים את הישובים שבהם הפעילות הכלכלית נפגעה ועדיין נפגעת בצורה הכי משמעותית כתוצאה מהלחימה ומההגבלות הפעילות החלות עליהם, וצפויים להמשיך לחוות פגיעות משמעותיות במהלך המשך התקופה הקובעת. אזורים אלה, שבהם גם כיום ניתן לקיים רק פעילות מצומצמת, מסומנים במפה אשר מוצע להוסיף לתוספת לתקנות העיקריות, הם האזורים לגביהם יחולו תקנות אלה (להלן – האזור המיוחד).

בהתאם לכך, מוצע לתקן את התקנות העיקריות, על מנת לקבוע מנגנון מהיר ופשוט לקבלת פיצוי בגין נזקים עקיפים שנגרמו באזור המיוחד במהלך הלחימה. פיצויים לפי מסלולים אלה הינם, לרוב העסקים, נדיבים יותר מהמסלול אשר מוצע לקבוע למתן פיצויים בשאר הארץ לפי חוק הסיוע הכלכלי.

בדומה לנעשה במבצעים קודמים, מוצע כי הפיצוי יינתן בגין הנזקים באזור המיוחד באמצעות שלושה מסלולים חלופיים, שהם מסלול מחזוריים המפצה עסקים בשל ירידה במחזור שלהם בתקופה הקובעת, מסלול שכר המפצה עסקים על שכר העבודה ששולם לעובדים שנעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני, ומסלול חקלאים אשר נועד לקבוע מתווה פיצוי לחקלאים שהחישבו במסלול המחזוריים והשכר אינו רלוונטי לגביהם. הזכאות לפיצוי לפי המסלולים האמורים תותנה בתשלום שכר לעובדים אשר נעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני. יובהר כי מתווי הפיצוי המוצעים בתקנות אלה אינם גורעים מזכותו של ניזוק הזכאי לקבל את הפיצוי בהתאם לתקנות העיקריות לפי המסלול האדום, חלף קבלת פיצוי לפי תקנות אלה. כמו כן, יובהר שמי שיקבל פיצוי מכוח תקנות אלה לא יהיה זכאי לקבל פיצוי לפי חוק התוכנית לסיוע כלכלי.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד האוצר:

טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה),

התשפ"ד-2023

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 35, 36(א) ו-65 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961¹ (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הוראת שעה לעניין נזק עקיף שאירע בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023) (להלן – התקופה הקובעת), יראו כאילו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973² (להלן – התקנות העיקריות) –

(1) בתקנה 1-

(א) במקום ההגדרה "שווי של נזק עקיף" נאמר:

"אזור מיוחד" – האזור אשר מסומן בכתום במפה בתוספת השנייה.

"הוראה על סגירת מוסד חינוך" – הוראה של פיקוד העורף על סגירת מוסד חינוך ברשות מקומית באזור מיוחד, שניתנה בתקופה הקובעת;

"חוק מיסוי מקרקעין" – חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963³;

"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁴;

"מוסד ציבורי זכאי" – כהגדרתו בסעיף 38 לחוק;

"סעיף 38 לחוק" – סעיף 38 לחוק, כנוסח סעיף זה בסעיף (2) לחוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראות שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023⁵;

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

² ק"ת התשל"ג, עמ' 1682.

³ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

⁴ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

⁵ יושלם בהמשך

”שווי של נזק עקיף” – אחד מאלה, לפי בחירת הניזוק, ובלבד שנגרם כתוצאה מנזק מלחמה, מחמת אי-אפשרות לנצל נכסים כתוצאה ממלחמה או מחמת הפסקת פעילות כתוצאה ממלחמה:

(1) מסלול שכר עבודה; לעניין זה-

”יום היעדרות בשל המצב הביטחוני” – יום שבו לא עבד עובד בעבודתו אצל ניזוק בכל מקום שהוא בשל המצב הביטחוני, למעט יום שבו נעדר בשל מחלה, תאונה, חופשה שנתית, מילואים, או בשבת ובחג וביום שישי – למעט מי שעובד באופן רגיל בימים אלה, ואם העובד אינו מתגורר באזור שבין 0 ל-7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, ובלבד שמתקיים בו גם אחד מאלה:

(1) הוא נעדר מעבודתו עקב הוראה על סגירת מוסד החינוך שבו העובד מועסק או בשל איסור על התקהלות;

(2) הוא אדם עם מוגבלות כהגדרתו בסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ”ח-1998⁶, או שהוא הורה של אדם כאמור, שנעדר מעבודתו לצורך השגחה עליו (בפסקה זו – ההורה), ובלבד שמתקיימים לגבי האדם עם המוגבלות שני אלה:

(א) מוגבלותו ידועה למעסיק, או שהוא או ההורה, לפי העניין, המציא למעסיק אישור או תיעוד רפואי המעיד עליה;

(ב) הוא אינו יכול להגיע למקום העבודה או לשהות בו משום שמוגבלותו או מוגבלות ילדו שעליו הוא משגיח, לפי העניין, מונעת ממנו לפעול לפי הנחיות פיקוד העורף בתקופה הקובעת;

⁶ ס”ח התשנ”ח, עמ’ 152.

והכול בתנאי שמתקיימים התנאים הקבועים
בפסקה (3)(א) ו-(ב), בשינויים המחויבים;

(3) הוא נעדר מעבודתו לצורך השגחה על ילדו,
הנמצא עימו, עקב הוראה על סגירת מוסדות חינוך
במקום מגוריו, המצוי באזור המיוחד, או עקב
סגירת מוסד החינוך שבו לומד או שוהה הילד,
ובלבד שמוסד החינוך מצוי באזור המיוחד, והכול
ובלבד שאין במקום העבודה של העובד או של בן
זוגו מסגרת נאותה להשגחה על הילד, ומתקיים
אחד מאלה:

(א) הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית של
העובד או שהעובד הוא הורה עצמאי של
הילד;

(ב) בן זוגו של העובד הוא עובד או עובד
עצמאי, ולא נעדר מעבודתו, מעסקו או
מעיסוקו במשלת ידו, לצורך השגחה על
הילד, ואם בן הזוג אינו עובד או עובד עצמאי
– נבצר ממנו להשגיח על הילד;

הוראות פסקה זו יחולו לגבי עובד שהוא אומן,
ואולם ההיעדרות של עובד כאמור תיחשב כיום
היעדרות רק אם לא ניתן פיצוי לפי פסקה זו בעד
אותו יום בשל יום היעדרות של הורהו של הילד, לפי
העניין, לצורך השגחה על אותו ילד; לעניין זה –

”אומן” – הורה במשפחה שאושרה בידי מי ששר
העבודה הרווחה והשירותים החברתיים
הסמיכו לכך לשמש כמשפחת אומנה;

” הורה עצמאי”, ”ילד”, ”מוסד חינוך” – כהגדרתם
בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום,
התשס”ו-2006;⁷

”מסלול שכר עבודה” –

(1) לגבי ניזוק שאינו ניזוק המפורט בפסקאות (2) ו-(3) – 500 שקלים חדשים לכל יום עבודה ששולם על ידי המעסיק בעד יום היעדרות של העובד בשל המצב הביטחוני (להלן בהגדרה זו – שווי הנזק);

(2) לגבי ניזוק שהוא קיבוץ – שווי הנזק, מוכפל בסך כל ימי ההיעדרות בשל המצב הביטחוני ששולמו לעובד שאינו חבר קיבוץ, בתוספת שווי הנזק מוכפל בסך כל ימי ההיעדרות בשל המצב הביטחוני של חברי הקיבוץ העובדים בתעשייה, במסחר, בשירותים, בחקלאות או בתיירות בקיבוץ, ולמעט חברי הקיבוץ העוסקים במתן שירותים לחברי הקיבוץ עצמם;

(3) לגבי ניזוק שהוא מוסד ציבורי זכאי – השיעור המתקבל מחלוקת סכום הכנסתו לשנת הבסיס, כפי שדווחה בדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודה, שלא מתמיכות ותרומות, בסכום הכנסתו האמורה, כולל תמיכות ותרומות, מוכפל בשווי הנזק ששילם בעד יום היעדרות של העובד בשל המצב הביטחוני; לעניין זה, "שנת הבסיס" – כהגדרתה בסעיף 38 לחוק;

(4) לגבי ניזוק שהכנסתו היא מעסק או ממשלח יד לפי סעיף 2(1) לפקודה (להלן – עובד עצמאי) שעובד במוסד חינוך ונעדר מעבודתו עקב הוראה על סגירת מוסד החינוך שבו הוא עובד ומחזורו נפגע בשל היעדרות זו – שווי הנזק מוכפל במספר ימי ההיעדרות של העובד העצמאי בשל המצב הביטחוני;

לא עבד העובד האמור בחלק מיום העבודה, יהיה הנזק החלק היחסי משווי הנזק שיחסו לכלל שווי הנזק הוא כיחס מספר השעות שבהן לא עבד העובד כאמור, לסך כל שעות העבודה הרגילות ביום של אותו עובד, ובלבד שמספר השעות שבהן לא עבד העובד גבוה משעה אחת;

לעובד המועסק במשרה חלקית, יהיה הנזק החלק היחסי משווי הנזק שיחסו לכלל שווי הנזק הוא כיחס מספר שעות העבודה הרגילות ביום של אותו עובד, לסך כל שעות העבודה במשרה מלאה;

(2) מסלול מחזורים ובלבד שהנזק אירע באזור המיוחד, לעניין זה –

”הפרש המחזורים” – הפרש החיובי שבין מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס לבין מחזור עסקאותיו בתקופת הזכאות; ואם היה מחזור עסקאותיו של הניזוק כולל פעילות מכמה סניפים, יופחתו ממנו מחזורי העסקאות של הסניפים שאינם כלולים באזור המיוחד, ואם היה הניזוק רשום כעוסק אחד עם עוסק אחר לפי סעיף 56 לחוק מס ערך מוסף, יופחת מהמחזור המאוחד מחזורו של העוסק האחר;

”מחזור עסקאות”, ”מחזור עסקאות בשנת הבסיס”, ”מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס”, ”מס תשומות”, ”קרוב”, ”שנה הקודמת”, ”שנת הבסיס”, ”תמיכות ותרומות”, ”תקופת הבסיס” – כהגדרתם בסעיף 38 לחוק;

”מסלול מחזורים” –

(1) לגבי ניזוק שאינו ניזוק המפורט בפסקה (2) – סכום הפרש המחזורים מוכפל במשלים ההוצאה הנחסכת;

(2) לגבי ניזוק שהוא מוסד ציבורי זכאי ולגבי ניזוק שבאחת או יותר משנות המס 2022 עד 2023, הוא עוסק פטור כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף – הפרש החיובי שבין מחזור העסקאות בשנת הבסיס מחולק ב-12, לבין סכום הכנסתו בתקופת הזכאות, מוכפל במשלים ההוצאה הנחסכת;

והכול לא יותר מ-2,500,000 שקלים חדשים, ובלבד שבכל מקרה שילם שכר לעובדיו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני;

"משלים ההוצאה הנחסכת" – התוצאה המתקבלת מהפחתת שיעור ההוצאה הנחסכת, לפי העניין, מ-1, ובלבד שאם היא נמוכה מאפס היא תיחשב כאפס, ולגבי מי שעיסוקו במסחר סיטונאי או קמעונאי בדלק – לא יותר מ-7.5%; או שיעור אחר שקבע המנהל במקרים שבהם שוכנע כי שיעור ההוצאה הנחסכת אינו משקף את ההוצאות שנחסכות במקרה של אי-הפעלת עסקו של הניזוק;

"סכום הוצאות השכר הנחסכות" – סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות בעבור כלל העובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום, שפוטרו או שעבודתם הופסקה בדרך אחרת, מוכפל במספר הקובע, לפי העניין; לעניין זה, "המספר הקובע" –

- (1) לגבי ניזוק שהוא עוסק המדווח על מחזור עסקאותיו בשיטה דו-חודשית – 6;
- (2) לגבי ניזוק אחר – 12;

"סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות" – אחד מאלה, לפי העניין, ובלבד שהוא סכום חיובי –

- (1) לגבי ניזוק כאמור בפסקה (1) להגדרת "מחזור עסקאות קובע לעניין תקופת הבסיס" – סכום השווה לשכר העבודה ששולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור עסקאות לעניין תקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25;

(2) לגבי ניזוק כאמור בפסקה (2) להגדרת "מחזור עסקאות קובע לעניין תקופת הבסיס" – סכום השווה לשכר העבודה הממוצע בתקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25; לעניין זה, "שכר העבודה הממוצע בתקופת הבסיס" – שכר העבודה ששולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור עסקאות בתקופת הבסיס, מחולק במספר חודשי הפעילות שלו באותה תקופה, ואם היה הניזוק כאמור מדווח על מחזור עסקאותיו בשיטה דו-חודשית – מחולק במספר חודשי הפעילות ומוכפל ב-2;

(3) לגבי ניזוק שהוא מוסד ציבורי זכאי – סכום השווה לשכר העבודה השנתי הממוצע בתקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25; לעניין זה, "שכר העבודה השנתי הממוצע בתקופת הבסיס" – שכר העבודה ששולם בשנת הבסיס, מחולק במספר חודשי הפעילות שלו באותה תקופה;

"שיעור ההוצאה הנחסכת" –

(1) לגבי ניזוק שאינו ניזוק המפורט בפסקאות (2) עד (4) – סך כל התשומות השוטפות בשנה הקודמת, מחולק במחזור העסקאות של הניזוק בשנה הקודמת ומוכפל ב-0.85 ובתוספת סכום הוצאות השכר הנחסכות מחולק במחזור העסקאות של הניזוק בתקופה האמורה;

(2) לגבי ניזוק שהוא מוסד ציבורי זכאי – ההוצאות הקשורות למכירות בשנת הבסיס, מחולק בסך הכנסתו בשנת הבסיס, ובתוספת סכום הוצאות השכר הנחסכות מחולק בסכום ההכנסה בשנת הבסיס; לעניין זה, "ההוצאות הקשורות למכירות בשנת הבסיס" – סך כל ההוצאות הקשורות למכירת שירותים או מוצרים המסופקים באופן שוטף ובמהלך רוב חודשי השנה שהוצאו בשנת הבסיס, מחולק במספר חודשי הפעילות בשנת הבסיס ומוכפל ב-12;

(3) לגבי ניזוק שבאחת או יותר מהשנים 2022 עד 2023 הוא עוסק פטור כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף – סך כל התשומות שהיה מדווח לרשות המסים בישראל בשל שנת הבסיס, למעט תשומות ציוד כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, והכול אילולא היה עוסק פטור כאמור, מחולק בסכום הכנסתו בשנת הבסיס ומוכפל ב-0.85;

(4) לגבי ניזוק הרשום כעוסק אחד עם עוסק אחר לפי הוראות סעיף 56 לחוק מס ערך מוסף – סך התשומות שהיה מדווח לרשות המסים בישראל בשל השנה הקודמת, למעט תשומות ציוד כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, והכול אילולא היה רשום כעוסק אחד עם עוסק אחר, מחולק בסכום הכנסתו בשנה הקודמת ומוכפל ב-0.85, ובתוספת סכום הוצאות השכר הנחסכות מחולק במחזור העסקאות של הניזוק בתקופה האמורה;

"תקופת הבסיס" - התקופה המקבילה בשנת 2022 לתקופת הזכאות;

"תקופת הזכאות" – כל אחד מאלה לפי העניין:

(1) לעניין ניזוק המדווח בשיטה חד-חודשית, עוסק פטור ומוסד ציבורי זכאי –

(א) חודש אוקטובר 2023;

(ב) חודש נובמבר 2023 ;

(2) לעניין ניזוק המדווח בשיטה דו-חודשית –

(א) חודשים ספטמבר ואוקטובר 2023 ;

(ב) חודשים נובמבר ודצמבר 2023 ;

”תשומות שוטפות” – סך כל התשומות, שנוכה בשלהן מס תשומות בהתאם לחוק מס ערך מוסף, כפי שדווח לרשות המסים בישראל באמצעות דוח תקופתי לפי סעיף 67 או 67א לחוק מס ערך מוסף, לפי העניין, לרבות תשומות החייבות בשיעור מס ערך מוסף אפס, ולרבות הוצאות שדווחו בדוח לפי סעיף 131 לפקודה שאינן תשומות, ולמעט אלה:

(1) תשומות של עוסק בשל רכישת טובין או קבלת שירות מעוסק שהוא קרובו, זולת אם אישר המנהל, לבקשת העוסק, כי מתקיימים לגבי התשומה אותם מאפיינים המתקיימים לגבי תשומה כאמור בשל רכישה או קבלת שירות בידי העוסק מאדם שאינו קרובו ;

(2) תשומות ציוד כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף שנרכש לצורכי העסק.

”תשומות שוטפות בשנה הקודמת” – סך התשומות השוטפות כפי שדווח לרשות המסים בישראל בשנה הקודמת, מחולק במספר חודשי הפעילות בשנה הקודמת ומוכפל ב-12 ;

(3) מסלול חקלאות, **ובלבד שהנזק לגידולים החקלאיים אירע באזור המיוחד**, הכול כמפורט בתוספת השנייה, ושהניזוק שילם את שכר העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני ;

”יום היעדרות בשל המצב הביטחוני” – כהגדרתו בפסקה (1) להגדרה ”שווי של נזק עקיף” ;

"שכר העבודה היומי" – כהגדרתו בפסקה (4) להגדרה "שווי של נזק עקיף", כנוסחה ערב תחילתן של תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף)(חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023; ואולם לעניין זה יקראו את ההגדרה "השכר המרבי" שבפסקה (4) האמורה כאילו במקום "25" בא "22";

"מסלול חקלאות" – הנזק הממשי, והכול לא יותר מ- 2,500,000 שקלים חדשים.

"תקופה הקובעת" – התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד 7) באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו (30 בנובמבר 2023)"

(ב) בהגדרה "ניזוק", בסופה נאמר "ולעניין ההגדרה "שווי של נזק עקיף", למעט מי שעסקו אינו מצוי באזור המיוחד, ואולם לעניין פסקה (1) בהגדרה האמורה – לרבות מי שעסקו אינו מצוי באזור המיוחד ובלבד שהתקיים בעובדו שנעדר התנאי האמור בפסקאות (2) או (3) בהגדרה "יום היעדרות בשל המצב הביטחוני" או שהוא מתגורר באזור שבין 0 ל-7 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה";

(2) בתקנה 4, אחרי "החלטה אחרת" נאמר "לעניין זה, "מס" – סכום אשר רואים אותו כחוב מס לפי חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980⁸";

(3) במקום תקנה 5, יבוא:

"תביעה לקבלת 5. (א) עוסק המבקש פיצויים לפי תקנות אלה יגיש פיצויים למנהל תביעה לפיצויים כאמור החל מה-16 בחודש העוקב לתום תקופת הזכאות הרלוונטית ועד תום 90 ימים מהמועד האמור; המנהל רשאי לדחות את מועד התחילה להגשת תביעה לתקופה אחת שלא תעלה על 15 ימים, אם מתקיימות נסיבות שבשלהן לא ניתן להגיש את התביעה באופן מקוון החל במועד האמור;

⁸ ס"ח התשי"ם, עמ' 50.

(ג) המנהל רשאי לדון ולהכריע בה על פי טענות וראיות שיוגשו בכתב.

(ד) הרואה עצמו מקופח עקב החלטת המנהל רשאי תוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה לערור עליה לפני ועדת ערר.

(6) בתוספת-

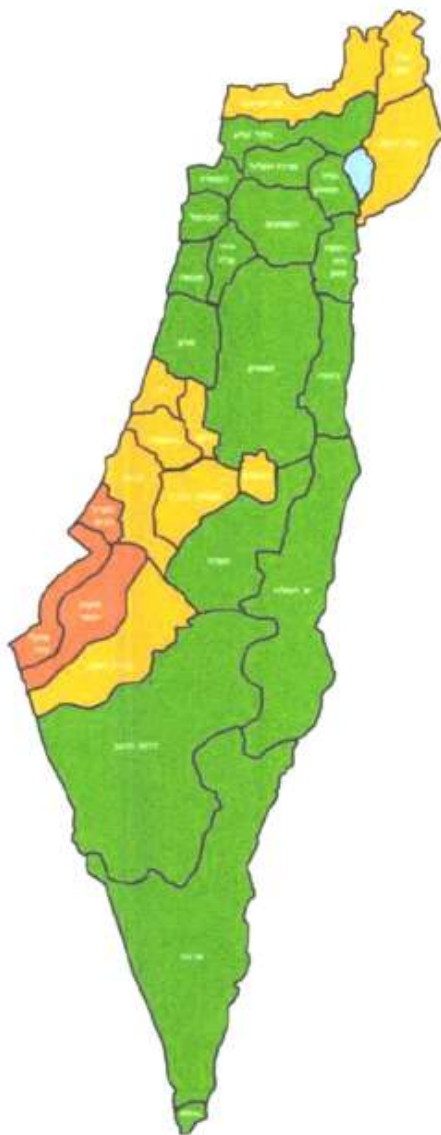
(א) במקום הכותרת, נאמר "תוספת ראשונה";

(ב) בפרט 2, במקום "משווי הנזק" נאמר "משווי של נזק עקיף";

(7) אחרי התוספת הראשונה נאמר:

"תוספת שנייה

(תקנה 1 – פסקאות (2) ו-(3) להגדרה "שווי של נזק עקיף")

סייג לתחולה 2. (א) תקנות אלה לא יחולו על ניזוק שהוא אחד מאלה :

(1) המדינה ;

(2) גוף מתוקצב או תאגיד בריאות כהגדרתם בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁹ ;

(3) חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975¹⁰ ;

⁹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
¹⁰ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

- (4) קופת חולים ;
- (5) מוסד ציבורי, כהגדרתו בסעיף 9(2)(ב) לפקודה, למעט אם הוא מוסד ציבורי זכאי ;
- (6) ניזוק שדיווח לרשות המסים בישראל על סגירת עסקו, לפני תחילת התקופה הקובעת ;
- (7) ניזוק שעסקו לא היה פעיל לפני תחילת התקופה הקובעת ; לעניין זה, יראו ניזוק כמי שעסקו לא היה פעיל אם הוא לא הגיש לרשות המסים בישראל שניים מתוך שלושת הדוחות האחרונים שהיה חייב בהגשתם לפי חוק מס ערך מוסף, בשל התקופה שלפני תחילת התקופה הקובעת, אלא אם כן הוכיח הניזוק, להנחת דעתו של המנהל, שעסקו היה פעיל ;
- (ב) פסקה (1) בהגדרה "שווי של נזק עקיף", כנוסחה בתקנה 1(1)(א) לתקנות אלה, לא תחול על ניזוק שלא הגיש לפקיד השומה דין וחשבון בטופס 102 בשל חודשים אוקטובר או נובמבר 2023, הכול לפי תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה), התשנ"ג-1993¹¹ ;
- (ג) פסקה (2) בהגדרה "שווי של נזק עקיף", כנוסחה בתקנה 1(1)(א) לתקנות אלה, לא תחול על ניזוק שמתקיים בו אחד מאלה :
- (1) הוא מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף ;
- (2) הוא קופת גמל כהגדרתה בפקודה ;
- (3) הוא קרן נאמנות כהגדרתה בסעיף 88 לפקודה ;
- (4) הוא חבר בורסה כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹² ;
- (5) הוא קבלן כוח אדם כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹³ ;
- (6) באחת או יותר משנות המס 2022 עד 2023 חל עליו הפטור לפי סעיף 33 לחוק מס ערך מוסף ;
- (7) ניזוק שעיסוקו בחקלאות ;

¹¹ ק"ית התשנ"ג, עמ' 4081 ; התשע"ב, עמ' 656.

¹² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

¹³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

(8) מי שעיסוקו במכירת זכות במקרקעין, המהווה מלאי עסקי בידו; לעניין זה, "זכות במקרקעין" – כהגדרתה בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963¹⁴;

(9) מי שביצע בשנת המס 2022 או 2023 עבודה שמשך ביצועה עולה על שנה;

(10) הניזוק לא שילם את שכר העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני; לעניין זה –

"יום היעדרות בשל המצב הביטחוני" – כהגדרתו בפסקה (1) להגדרה "שווי של נזק עקיף", כנוסחה בתקנה 1(א) לתקנות אלה;

"שכר העבודה היומי" – כהגדרתו בפסקה (4) להגדרת "שווי של נזק עקיף" בתקנות העיקריות. ואולם לעניין זה יקראו את ההגדרה "השכר המרבי" שבפסקה (4) האמורה כאילו במקום "25" בא "22";

שמירת דינים 3. אין באמור בתקנות אלה כדי לפגוע בזכאותו של ניזוק ביישוב או באזור שהוכרז יישוב ספר ערב תחילתן של תקנות אלה, והוא רשאי לבחור בין פיצוי לפי תקנות אלה לבין פיצוי לפי התקנות העיקריות כנוסחן ערב התקנות אלה.

תוקף 4. (א) תקנות אלה יחולו בתקופה שמיום פרסומן עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024) (להלן – תקופת הוראת השעה).

(ב) הוגשה תביעה לפיצויים לפי תקנות אלה, בתקופת הוראת השעה, יחולו הוראות תקנות אלה, לעניין אותה תביעה, גם לאחר תום התקופה האמורה.

ב _____ התש _____ (ב _____ 20)

(חמ 206-3-1ת)

בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

דברי הסבר

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023),

¹⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

הכריז שר הבטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (ראו ילקוט הפרסומים 11675 התשפ"ד, עמ' 319, 324). בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל והכרזה זו מוארכת מעת לעת (ראו ילקוט הפרסומים 11691 התשפ"ד, עמ' 430; ילקוט הפרסומים 11695 התשפ"ד, עמ' 458; ילקוט הפרסומים 11725 התשפ"ד, עמ' 642 וילקוט הפרסומים 11738 התשפ"ד, עמ' 728). כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

בעקבות פעולות הלחימה המתמשכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נפגעה למשך תקופה ממושכת הפעילות הכלכלית הסדירה של חלק מהעסקים, וזאת בשל מגבלות והנחיות פיקוד העורף, סגירת מערכת החינוך והתגייסותם של מאות אלפים למילואים. כתוצאה מכך ישנם עסקים שחוו ירידת מחזורים במסגרת ההתמודדות עם המצב המיוחד בעורף בחודש אוקטובר 2023.

סעיף 36 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, מקנה סמכות לשר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע שישולמו פיצויים למי שהיה לו הפסד או מניעת ריווח כתוצאה מנזק מלחמה. הסעיף קובע, בין היתר, כך:

"36. (א) ישולמו פיצויים בעד נזק ושר האוצר יקבע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת:

- (1) את הזכאי לקבלת הפיצויים, ורשאי הוא להתנות את תשלום הפיצויים בשיקום הנזק;
- (2) את שיעורי הפיצויים, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לכל סוג של נכסים, לכל סוג של ניזוקים ולכל סוג של נזקים, והכל בהתחשב עם היקף הנזק, תדירות הנזקים שפקדו את הניזוק ותדירות הנזקים שפקדו את האזור וגורמים אחרים;
- (3) כללים לקביעת שווי הנזקים והגורמים שיובאו בחשבון לחישוב שווי הנזק..."

בהתאם לאמור, הותקנו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973 (להלן - התקנות העיקריות) הקובעות, בין היתר, שיעורי פיצוי לנזק עקיף ואת שווי הנזק שבשלו יינתן פיצוי. במסגרת זאת נכללים מנגנוני פיצוי בגין נזק עקיף ליישובים שנקבעו בתקנות כיישובי ספר (להלן - פיצוי במסלול האדום). מדובר, ככלל, ברשימת יישובים המצויים בסמיכות לרצועת עזה או לגבול הצפוני של ישראל, שמתעדכנת מעת לעת בהתאם לשיקולים ביטחוניים. לאחרונה, נוספו ליישובי הספר, היישובים אשקלון ומבקיעים, אשר נחשפים למידת פגיעה נרחבת בתקופת מלחמת חרבות ברזל, באופן הדומה ליישובים המוגדרים כיישובי ספר בדרום הארץ. תביעת הפיצוי במסגרת המסלול האדום אינה מוגבלת לאופן חישוב כזה או אחר, והוא ניתן ללא מגבלת סכום פיצוי מקסימלי (תקרה). עם זאת, פיצוי זה ניתן תחת מגבלות שונות לרבות דרישת הפסקת פעילות ממושכת, והמבקש נדרש להוכיח את התרחשות הנזק העקיף, היקפו והקשר הסיבתי בינו ובין אירוע הלחימה.

בשל האזור הרחב שבו התרחשו נזקים במהלך מלחמת חרבות ברזל, והיקף הנזקים שנגרמו, הוצע, במסגרת הצעת חוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן - חוק הסיוע הכלכלי), מתווה סיוע לעסקים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות, וכן בחלק מהוצאות השכר, אשר יחול לגבי עוסקים בכל הארץ.

על אף שעסקים רבים במדינה נפגעו בשל המצב הבטחוני, ישנם אזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך, בתקופה הכוללת שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023), שהיא תוגדר "כתקופה הקובעת" לענין תקנות אלה. בתקנות אלה מוצע לקבוע פיצוי מוגדל לניזוקים באזורים אלה. בשל המצב הבטחוני, פיקוד העורף קובע הנחיות לניהול שגרת החיים במדינה, לפי מדיניות ההתגוננות סדורה. תכליתה של מדיניות ההתגוננות היא להתוות קווים מנחים לקביעת האמצעים והפעולות שיש לנקוט בהן במצבים שבהם העורף האזרחי מותקף, תוך קיום איזון בין מאמץ הצלת החיים ושמירתם לבין מאמץ קיום שגרת החירום ורציפות התפקוד. מתחילת הלחימה במסגרת במלחמת חרבות ברזל, קיים פיקוד העורף פרום מדיניות התגוננות במתכונת יומית, וזאת לצורך התאמת ההנחיות באופן דיפרנציאלי לכל אזור הנחיה באופן שיאפשר איזון בין שגרת החיים למאמץ הצלת החיים.

במסגרת קביעת מדיניות ההתגוננות לאוכלוסייה, מתחשב פיקוד העורף במספר שיקולים שונים, לרבות:

- א. הערכת איום הייחוס, הכוללת את יכולות וכוונות האויב, תמונת מצב השיגורים, הנפילות, הנזק והנפגעים, אסטרטגיית האויב והערכת המודיעין;
- ב. יכולות ההגנה האקטיבית וכן התוכניות ההתקפית של צה"ל;
- ג. תחושת החירום, כמות ההתרעות שהופעלו בכל יישוב וכן יכולת ההתמודדות של האזרח עם מצב החירום;
- ד. התנהגות האוכלוסייה, ובפרט יכולת האוכלוסייה לממש את ההנחיות הניתנות במסגרת מדיניות ההתגוננות.

בהתאם לשיקולים אלה נקבעת מדיניות ההתגוננות, ופיקוד העורף מפרסם את מפת ההתגוננות בהתאם לה. במפה מחולקת המדינה לאזורי הנחיות שונים בהם מוגדרת הפעילות המותרת בהתאם למדרג אשר נקבע. המפה מחלקת את היישובים לארבעה מדרגים שונים, המסומנים בצבעים שונים. ביישוב המסומן בירוק ניתן לבצע פעילות מלאה, ביישוב המסומן בצהוב ניתן לבצע פעילות חלקית, ביישוב המסומן בכתום ניתן לבצע פעילות מצומצמת וביישוב המסומן באדום פעילות הכרחית בלבד. ההבחנה בין המדרגים השונים, והגבלת הפעילות השונה בכל מדרג, מבטאת את הפערים באיומים הבטחוניים שבהם היישובים נתונים. בתורן, ההנחיות עצמן גם משפיעות על היכולת לנהל פעילות כלכלית בתוך אותם יישובים, מכיוון שמייצרות הגבלות על הפעילויות המותרות ביישובים שתקפים בהם.

קביעת מדרג הפעילות של כל אזור נבחנת באופן שוטף, ומתעדכנת בהתאם למצב הלחימה והאיומים הבטחוניים המשתנים על העורף. בהתאם לעדכונים אלה, נכללים גם משתנים האזורים כפי שמסומנים במפה. עם זאת, ניתן לאפיין את האזורים במדינה אשר בהם הנחיות פיקוד העורף מחמירות יותר במהלך התקופה הקובעת לתקופה ארוכה וממושכת יותר. אזורים אלה הינם האזורים אשר עדיין מסומנים במועד הפצת טיוטה זו, לאחר ארבע שבועות של לחימה, בסימון הכתום במפה, והם מייצגים את היישובים שבהם הפעילות הכלכלית נפגעה ועדיין נפגעת בצורה הכי משמעותית כתוצאה מהלחימה ומהגבלות הפעילות החלות עליהם. יישובים אלה, אף צפויים להמשיך לחוות פגיעות יותר משמעותיות במהלך המשך התקופה הקובעת. אזורים אלה, שבהם גם כיום ניתן לקיים רק פעילות מצומצמת, מסומנים במפה אשר מוצע

להוסיף לתוספת לתקנות העיקריות, הם האזורים לגביהם יחולו תקנות אלה (להלן – האזור המיוחד). בהתאם לכך, מוצע לתקן את התקנות העיקריות, על מנת לקבוע מנגנון מהיר ופשוט לקבלת פיצוי בגין נזקים עקיפים שנגרמו באזור המיוחד במהלך הלחימה. פיצויים לפי מסלולים אלה הינם, לרוב העסקים, נדיבים יותר מהמסלול אשר מוצע לקבוע למתן פיצויים בשאר הארץ לפי חוק הסיוע הכלכלי. יובהר כי מתווי הפיצוי המוצעים בתקנות אלה אינם גורעים מזכותו של ניזוק הזכאי לקבל את הפיצוי בהתאם לתקנות העיקריות לפי המסלול האדום (ישובים אשר הוגדרו כישובי ספר טרם תחילת תקנות אלה), חלף קבלת פיצוי לפי תקנות אלה. כמו כן, יובהר שמי שיקבל פיצוי מכוח תקנות אלה אינו יכול לקבל פיצוי לפי חוק התוכנית לסיוע כלכלי.

מתווי הפיצוי

מוצע לקבוע כי הפיצוי יינתן במתווים חלופיים המוכרים ממבצעי לחימה קודמים, "מסלול מחזוריים", "מסלול שכר עבודה" ו-"מסלול חקלאים", שעל כל אחד מהם יפורט להלן. המסלולים יינתנו באזור המיוחד, והם זהים במהותם למסלולים אשר נקבעו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשפ"א-2021, לפיצוי בשל נזקים שנגרמו בתקופת מבצע "שומר החומות"; ולפיצויים שניתנו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה מס' 2), התשפ"ג-2023, לפיצוי בשל נזקים שנגרמו בתקופת מבצע "מגן וחץ".

א. **"מסלול מחזוריים"** – מתווה לפיצוי עסקים הממוקמים באזור המיוחד בגין אובדן הרווחים המחושב בהתאם לירידה במחזור עסקאותיהם. הפיצוי מחושב על בסיס אובדן הרווח של העסק, בהתאם לירידת המחזורים שלו בתקופת הלחימה ביחס לתקופת הבסיס, במגבלת תקרת פיצוי של 2,500,000 ₪ לעוסק.

מכיוון הנזקים הנגרמים בתקופת מלחמת חרבות ברזל מתרחשים על פני תקופה ארוכה מוצע שהפיצוי יינתן בשתי פעימות בעבור שתי תקופות שיוגדרו כתקופת הזכאות. הראשונה, היא תקופת הדיווח של הניזוק לעניין מס ערך מוסף הכוללת את אוקטובר 2023, והשנייה, תקופת הדיווח לעניין מס ערך מוסף הכוללת את חודש נובמבר 2023. ככל שבאחת התקופות האמורות הייתה ירידה במחזור העסקאות של העוסק, הוא יהיה זכאי לפיצוי בהתאם למסלול המחזוריים. תקופת הבסיס אותה מוצע לקבוע בברירת המחדל היא תקופת הדיווח לצרכי מס ערך מוסף בשנת 2022 המקבילה לתקופת מלחמת חרבות ברזל. כך, עוסק שמחזור העסקאות שלו בתקופת הזכאות נמוך יותר ממחזור העסקאות שלו בתקופה המקבילה בשנת המס הקודמת, יהיה זכאי לפיצוי בהתחשב בהפרש שבין המחזוריים כאמור ובהתחשב בנתונים שונים של העסק, ולפי המנגנון הקבוע בתקנות המוצעות הדומה במהותו למנגנונים אשר נקבעו בעבר.

לבסוף, וכמקובל במתווי פיצוי קודמים, כולל המתווה המוצע התאמות שונות בנוסחת הפיצוי לעסקים אשר החלו את פעילותם לאחר תחילת תקופת הבסיס, עוסקים פטורים, עוסקים המדווחים למע"מ מדי חודשיים, מוסד ציבורי ואיחוד עוסקים. כך, גם כמקובל במתווי פיצוי קודמים, המתווה מחריג ממסלול זה עוסקים שאין בין ירידת המחזוריים המתקבלת מהפעלת

נוסחת החישוב קשר סיבתי למלחמה.
יצוין, שחלק מההגדרות המשמשות לצורך עניין זה מפנות לחוק הסיוע הכלכלי, אשר צפוי שיחקק במקביל להתקנת התקנות.

ב. "מסלול שכר עבודה" – מתווה לפיצוי עסקים בגין אובדן שכר עבודה המשולם לעובדים המתגוררים באזור המיוחד. מוצע לקבוע כי הפיצוי במתווה זה יעמוד על סכום קצוב של 500 ₪ ליום עבודה לכל עובד. הפיצוי יינתן בגין היעדרות עובד המועסק במוסד חינוך שנסגר על פי הנחיות פיקוד העורף או בשל איסור התקהלות וכן היעדרות עובד אשר נדרש להשיג על ידו בשל המצב הביטחוני, תוך מתן הקלות בעניין זה למי שמעסיק תושבים הגרים באזור שעד 7 קילומטר מגבול רצועת עזה ולבעלי מוגבלויות, כנהוג במתווים שנקבעו בשנים קודמות.
ג. "מסלול חקלאים" – בשל מאפיינים שונים של ענף החקלאות, כמו גם העונתיות והתנודתיות הקיימת בענף, חישוב לפי מסלול מחזוריים לפרק זמן של חודש או חודשיים לא יוכל לבטא את הנזק הממשי שנגרם לחקלאים, אפילו לא בקירוב, וייצור עיוות במרבית העסקים החקלאיים. על כן, ובדומה למה שנקבע באירועים קודמים, מוצע לקבוע מסלול נפרד לחקלאים אשר בו יוכלו לקבל פיצוי כתחליף למסלול המחזוריים. בהתחשב בתועלת אשר המדינה רואה במתן פיצוי לחקלאים הפועלים באזור המיוחד, מוצע לאפשר לחקלאים לתבוע פיצויים בהתאם לנזק הממשי שנגרם להם מהלחימה, במסלול הדומה במהותו למסלול האדום. בשל מגבלות תקציביות גם למסלול זה מוצע לקבוע תקרה של 2,500,000 שקלים חדשים, כפי שנקבע במסלול המחזוריים.

תנאי הפיצוי

מוצע לקבוע כי הפיצוי בכל המתווים יינתן אך ורק בגין נזק אשר נגרם כתוצאה מאירועי לחימה וכי תנאי הכרחי לפיצוי הוא תשלום שכר עבודה לעובד בימי הלחימה. כנהוג במתווים קודמים לפיצוי, מוצע לקבוע כי הוא לא יינתן למדינה, לגוף מתוקצב או לתאגיד בריאות כהגדרתם בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לרבות חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, לקופת חולים, למוסד ציבורי שאינו מוסד ציבורי זכאי ולניזוק שעסקו נסגר לפני תקופת המבצע.

לצורך האחידות והפשטות, מוצע לתקן את התקנות העיקריות ולקבוע כי תביעה לפיצויים תוגש למנהל באותו האופן שבו מוגשת תביעה לפיצויים לפי חוק הסיוע, וכי תשלום הפיצויים והמקדמה יהיה באותו האופן שתשלומים אלה משולמים לפי חוק הסיוע.

כמו כן, מוצע להוסיף הליך של השגה על החלטת המנהל לפני פנייה להליכים משפטיים בדומה למה שנקבע בחוק הסיוע, מכיוון שמהנסיון הנצבר הליך ההשגה מאפשר פתרון של מחלוקות ללא צורך בהוצאות משפטיות גבוהות. מאידך, מוצע להשאיר את הליך הערעור כפי שקיים בתקנות העיקריות אשר קובעות וועדת ערר אחרת מוועדת הערר שקבועה בחוק הסיוע, וזאת בכדי שלא לשנות מהמצב הקיים בעניין זה.